

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0021/2009

27.1.2009

RAPORT

Kaubandus- ja majandussuhted Hiinaga
(2008/2171(INI))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Corien Wortmann-Kool

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	14
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS	19
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	23
MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS	27
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	30
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	35
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	38

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga (2008/2171(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi ja Hiina vahelist kõrgetasemelist majandus- ja kaubandusdialoogi mehhanismi, mille raames kohtuti esimest korda 25. aprillil 2008. aastal Pekingis;
 - võttes arvesse 28. novembril 2007. aastal Pekingis toimunud Hiina ja ELi kümnenda tippkohtumise järeldusi;
 - võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „EL – Hiina: Tihedam partnerlus, suurem vastutus” (KOM(2006)0631) ning sellele lisatud tödokumenti pealkirjaga „ELi ja Hiina vahelist kaubandust ja investeringuid käsitlev dokument: Konkurents ja partnerlus” (KOM(2006)0632)¹;
 - võttes arvesse 9.–14. novembril 2001. aastal Kataris, täpsemalt Dohas toimunud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) neljandal ministrite konverentsil vastu võetud otsust Hiina WTO liikmeks võtmise kohta alates 11. novembrist 2001 ning Hiina Taipei WTO liikmeks võtmise kohta alates 1. jaanuarist 2002;
 - võttes arvesse oma hiljutisi resolutsioone Hiina kohta, eelkõige oma 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina suhete kohta² ning 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina vaheliste kaubandussuhete väljavaadete kohta³;
 - võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2007. aasta uurimust „ELi ja Hiina kaubandus- ja investeerimissuhete tulevased võimalused ja probleemid (2006–2010)”;
 - võttes arvesse oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Hiinas pärast maavärinat ja enne olümpiamänge⁴;
 - võttes arvesse Hiinas asuva Euroopa Liidu Kaubanduskoja kaheksandat aastaaruannet „Euroopa ettevõtlus Hiinas – seisukoht 2008/2009”;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja väliskomisjoni, arengukomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A6-0021/2009),
- A. arvestades, et alates 2000. aastast on ELi ja Hiina vaheline kaubandus tohutult kasvanud, arvestades asjaolu, et EL on olnud Hiina suurim kaubanduspartner alates 2006. aastast,

¹ ELT C 181, 3.8.2007, lk 17.

² ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 167.

³ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 103.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA-PROV(2008)0362.

ning et Hiina on olnud suuruselt teine ELi kaubanduspartner alates 2007. aastat;

- B. arvestades, et suurenenud areng ja WTO liikmesus toob Hiina jaoks kaasa suurema vastutuse maailma majanduslikus korras, sealhulgas Rahvusvahelises Valuutafondis ja Maailmapanga kontsernis tervikliku ja positiivse rolli etendamisel;
- C. arvestades, et hoolimata jätkuvast kasvust, on Hiina ja ELi kahepoolsed kaubandussuhted endiselt tasakaalustamata ning et ELi kaubavahetusbilansi puudujääk Hiinaga oli 2007. aastal suurem kui 160 miljardit eurot;
- D. arvestades, et tasakaalustamata finants- ja makroökonomilisest olukorrast ning sisenõudluse ja ekspordi vähenemisest sai alguse praegune ülemaailmne finants- ja majanduskriis, mis mõjutab ka Hiinat;
- E. arvestades, et pääs Hiina turule on raskendatud riigi poolt juhitava poliitika, patendirikkumiste ning mitte üheselt mõistetavate standardite ja nende järgimise ebaselge korra tõttu ning et selle tulemuseks on tehnilised ja mittetariifsed kaubandustõkked ELi äriühingute jaoks;
- F. arvestades, et ELi kaupade ja teenuste tootjad on maailmaturgudel väga konkurentsivõimelised, arvestades asjaolu, et vaba ja võrdne pääs Hiina turule võimaldaks ELi äriühingutel suurendada oma eksporti ja kohalolekut kõnealusel turul, samuti kvaliteeti ja teenuste osutamist Hiina tarbijate jaoks;
- G. arvestades, et ELi eksport Hiinasse kasvas 2007. aastal 18,7 % ehk 231 miljardi euro võrra;
- H. arvestades, et võltsitud ja piraatkaupade tootmiskaht Hiinas on endiselt alarmeerivalt suur ning et ELi tolliasutuste poolt kinnipeetavatest võltsitud kaupadest 60 % toodetakse Hiinas; arvestades, et kõnealuste kaupade tootmine toimub sageli rajatistes, kus toodetakse ka reguleeritud turu jaoks ning kus ei pöörata tähelepanu töötajate õigustele ja töökaitsenõuetele, ning et need seavad ohtu tarbijad ja kemikaalide korral laiemalt ka keskkonnale;

Üldseisukohad

1. rõhutab, et Euroopa kaubandussuhted Hiinaga peaksid põhinema vastastikkuse, säästva arengu, keskkonnavalastest piirangutest kinnipidamise, kliimamuutuse ennetamise globaalsetele eesmärkidele kaasaaitamise, ausa konkurentsi ja kaubanduse põhimõtetel vastavalt meie ühistele väärtustele ja WTO eeskirjade järgimisele;
2. on seisukohal, et Hiina kui ülemaailmse arengu üks edasiviivaid jõude peaks etendama täit osa maailma majandusliku korra püsiva ja tasakaalustatud arengu tagamisel;
3. kutsub komisjoni üles jätkama Hiinaga osaluse ja dialoogi poliitikat; tunneb heameelt Hiinale kaubandusega seotud tehnilise abi andmise üle komisjoni poolt; on seisukohal, et niisugusel abil on oluline tähtsus seejuures, et toetada Hiina edukat integreerimist maailmamajandusse ning eelkõige tema kohustuste ja lubaduste rakendamisel WTOs ning sotsiaalsete ja keskkonnatingimuste parandamisel;

4. rõhutab ELi ja Hiina vahelise pretsedenditu koostöö vajadust praeguse finants- ja majanduskriisi lahendamiseks; on arvamisel, et Hiinal ja ELil avaneb hea võimalus näidata koos üles vastutustunnet ja osaleda kriisi lahendamises;
5. on arvamisel, et kaubandussuhete arendamine Hiinaga peab käima käsikäes niisuguse tõelise, viljaka ja tulemusliku poliitilise dialoogi arendamisega, mis hõlmab paljusid erinevaid teemasid; on seisukohal, et inimõigused peaksid moodustama ELi ja Hiina vaheliste suhete olulise ja lahutamatu osa; kutsub komisjoni üles nõudma Hiinaga uuendatud partnerlus- ja koostöölepingu üle peetavatel läbirääkimistel inimõiguste klausli tugevdamist;
6. usub, et praegune avatud kaubandussüsteem võiks ergutada võimalusel mõlemale poolele kasulikku majandustegevust Hiina ja arengumaade vahel ning võiks luua enneolematu võimaluse majanduskasvuks ja arengumaade maailmamajandusse integreerimiseks, tingimusel et kaubanduspoliitika on kooskõlas arengueesmärkidega ja et majanduskasvu tulemusena vaesus väheneb;
7. ergutab komisjoni püüdlema avatuse poole ELi kaubanduses Hiinaga; on veendunud, et Euroopa Liit ja liikmesriigid peaksid jätkama avatud ja õiglase juurdepääsu pakkumist Hiina ekspordile ning ennetama konkurentsiprobleemi; on seisukohal, et Hiina peaks sellele vastama enda võetud kohustuste tugevdamisega majandusliku avatuse ja turu reformi osas;
8. nõuab tungivalt, et Hiinal oleks niisugune aktiivne roll WTOs, mis on samaulatuslik tema majandusliku ja kaubandusliku tähtsusega, et edendada ülemaailmse kaubanduse igakülgset arengut tugevas ja läbipaistvas eeskirjade raamistikus;
9. tervitab Hiina osalust Washingtonis 15. novembril 2008 toimunud G20 kohtumisel, mis peaks sillutama teed Hiina lõplikuks kaasamiseks maailma majandus- ja finantsasjadesse, andes talle maailma tasandil edaspidi suurema vastutuse;
10. rõhutab, et proteksionism ei saa olla Euroopa vastus ELi ja Hiina vaheliste kaubandussuhete kasvule; on veendunud, et Euroopa Liit ja liikmesriigid peaksid püüdlema veelgi kiiremalt täiendavate edusammude tegemise poole Lissaboni reformikava osas, et arendada ja ühendada suhtelise eelise valdkondi maailmamajanduses ning edendada innovatsiooni ja kutsealast ettevalmistust;
11. märgib, et praeguse majanduskriisiga tegelemiseks on esitatud ulatuslik Hiina majanduskasvu ja töökohtade taastamise kava; rõhutab, et toetusmeetmed peavad olema ajutised, vastama WTO eeskirjadele ja ei tohi moonutada õiglast konkurentsi;
12. tervitab Hiina riiklike investeerimisfondide ja riigi omandis olevate ettevõtete investeerimist ELi, luues töökohti ja suurendades majanduskasvu ning aidates kaasa vastastikusele kasule ja investeeringuvoogude tasakaalustamisele; tuletab sellegipoolest meelde Hiina finantsturgude läbipaistmatust, rõhutab, kui oluline on koostada vähemalt tegevusjuhend, et tagada ELi turule tehtavate Hiina investeerimistoimingute läbipaistvus ning kutsub ELi ja Hiinat üles hoidma oma vastavad turud investeeringutele võrdselt avatuna ning võtma meetmeid läbipaistvuse tagamiseks;

Turulepääs

13. tunneb heameelt asjaolu üle, et alates WTOga liitumisest on Hiinas välisinvesteeringutele avatud üha rohkem tööstussektoreid; tunneb aga muret selle pärast, et samal ajal on teatavates sektorites välisinvesteeringud piiratud või tõkestatud ning on kehtestatud diskrimineerivaid meetmeid välismaa äriühingute vastu, eelkõige äriühingute piiriüleste ühinemiste ja omandamiste osas;
14. on seisukohal, et Hiina protektsionistlikud tavad, ülemäärane bürokraatia, jüaani väärtuse alanemine, erinevad subsideerimised ning intellektuaalomandi õiguste puudulik usaldusväärne ja kokkulepitud tasandil jõustamine takistavad paljude ELi äriühingute turulepääsu;
15. kutsub Hiinat üles jätkama oma kaupade ja teenuste turgude avamist ning majandusreforme, et luua stabiilne, prognoositav ja läbipaistev õiguslik raamistik ELi äriühingute jaoks, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks (VKEd);
16. kutsub komisjoni üles pidama Hiina valitsusega arutelu Hiina postiseaduse eelnõu üle, sest kõnealune eelnõu sisaldab sätet, mis takistaks rahvusvahelisi kiirpostiteenuseid; usub, et on vaja posti- ja kiirpostiteenuste tasakaalustatud õiguslikku raamistikku, et jätkata Hiina poliitikat seoses välisinvesteeringute ja õiglase konkurentsi toetamisega kiirpostiteenuste sektoris;
17. tunnustab Hiina ametivõimude poolt riigi tasandil halduskoormuse vähendamiseks astutud samme ning e-valitsuse osas tehtud edusamme õigusaktide avalikkusele kättesaadavaks tegemisel, kuid märgib vajadust täiendavate edusammude järele, et kindlustada välismaa äriühingute vaba ja võrdne pääs Hiina turule;
18. rõhutab, et Hiina turule juurdepääsu jätkuv avamine pakub ELi äriühingutele võimalusi arvukates valdkondades, näiteks masinate tootmine, kemikaalid, mootorsõidukisektor, farmaatsiatooted ning info- ja sidetehnoloogiad, puhta arengu mehhanismi projektid, põllumajandus, ehitustööd ning finants-, kindlustus-, telekommunikatsiooni- ja jaemüügiteenused;

Tõkked, standardid

19. märgib, et mittetariifsed tõkked moodustavad peamise takistuse ELi äriühingutele Hiinas ning Hiina ja ELi-väliste äriühingutele ELis, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele;
20. kutsub Hiinat üles kehtestama rahvusvahelised toodete ja teenuste standardid, et edendada veelgi kaubandust Hiina ja muude riikide vahel; tunneb heameelt asjaolu üle, et Hiina suurendab oma osalust rahvusvahelisi standardeid kehtestavates organites, ning on veendunud, et seda tuleks ergutada ja et sellele tuleks vastata ELi osaluse kaudu Hiina enda standardeid kehtestavates organites; rõhutab, kui oluline on Hiina impordi vastavus Euroopa toidukaupade ja toiduks mittekasutatavate toodete standarditele;

Toorained

21. peab kahetsusväärseks, et Hiina valitsus kasutab jätkuvalt kaubandust moonutavaid ekspordipiiranguid, nagu näiteks toorainete ekspordimaksud; kutsub komisjoni üles nõudma kõikidel kahepoolsetel läbirääkimistel Hiinaga kõigi praeguste ekspordipiirangute

kaotamist; rõhutab, et ekspordipiirangute kaotamine moodustab olulise osa ELi ja Hiina vahelisest õiglasest kaubandusest; rõhutab, et parlament hindab kõiki tulevasi Hiinaga sõlmitavaid kaubanduslepinguid seda silmas pidades;

Riigiabi

22. väljendab muret riigi jätkuva sekkumise üle tööstuspoliitikasse ning selgelt diskrimineerivate piirangute üle, näiteks piiramatud riiklikud ekspordi rahastamise vahendid ja piirangud välisomanduse tasandil teatavates sektorites, mis moonutavad Hiina turgu ELi äriühingute jaoks;

Riigihange

23. kutsub Hiinat üles ühinema riigihankelepinguga, nagu lubati 2001. aastal, ja osalema konstruktiivselt oma riigihanketuru avamist käsitlevates läbirääkimistes ning kohaldama niisuguste läbirääkimiste edukate tulemuste saavutamiseni läbipaistvaid, prognoositavaid ja õiglasel menetlusi riigihankelepingute sõlmimisel, et välismaa äriühingud saaksid osaleda võrdsel alusel; kutsub Hiinat üles võimaldama Hiinas asutatud ja tegutsevatele ELi ettevõtetele kohest juurdepääsu;

Valuuta

24. tunneb heameelt jüaani väärtuse teatava kasvu üle, mis on toimunud käesoleval aastal; nõuab tungivalt, et Hiina laseks jätkuvalt jüaani väärtusel kasvada, et selle väärtus rahvusvahelistel finantsturgudel, eelkõige seoses euroga, kajastaks veelgi lähemalt Hiina majandusseisundit; nõuab tungivalt, et hiinlased hoiaks rohkem välisvaluutareservi eurodes;

ELi kohalolek/abi

25. tunneb heameelt edusammude üle niisuguse ELi keskuse loomisel Pekingis, mis hakkab aitama väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, ning keskuse rahastamise eelarverea püsivaks muutmisel keskuse tuleviku kindlustamiseks; rõhutab vajadust tagada, et keskusele antakse selged volitused, et vältida topeltstruktuuride loomist ja luua koostoime ELi liikmesriikide olemasolevate avaliku ja erasektori asutustega; tunneb heameelt intellektuaalomandi õiguste VKEdes kasutajatoe töö üle Euroopa VKEdele niisuguse teabe ja koolituse pakkumisel, mis käsitleb intellektuaalomandi õiguste kaitsmist ja jõustamist Hiinas;
26. rõhutab, kui oluline on abistada eelkõige VKEsid turulepääsu tõkete ületamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELi turulepääsu tööriühmade edukas toimimine Hiinas;

Energia, säästev energia

27. kutsub ELi ja Hiinat üles astuma samme, et edendada keskkonnasõbralike toodete ja teenuste kaubandust, säästvatesse projektidesse ja säästvasse infrastruktuuri tehtavate investeeringute kasvu, ning et ergutada niisuguse tööstuse arengut, mis aitab vähendada süsinikuühendite heitmeid;
28. rõhutab Hiina tärkava taastuvenergia sektori võimalusi Euroopa taastuvenergia ettevõtlike

sektori jaoks; kutsub Hiinat üles parandama turulepääsu kõnealuses valdkonnas;

29. kutsub üles tõhusamale koostööle ELi ja Hiina vahel, et edendada vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia siiret, eelkõige energiatõhusust ja taastuvate energiaallikate kasutamist; rõhutab, kui oluline on arendada ja rakendada Hiinas süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist, arvestades kivisöe olulist rolli Hiina majanduses; palub, et komisjon uuriks võimalusi toetada heade tavade vahetamist Hiinaga säästva arengu valdkonnas;

Finantsteenused

30. väljendab oma muret asjaolu pärast, et investeerimine on Hiinas, eelkõige pangandus- ja kindlustussektoris, ELi äriühingute jaoks endiselt piiratud mahukatest ja diskrimineerivatest litsentsimise kuludest ja eeskirjadest tulenevalt, mis nõuavad ühisettevõtete loomist Hiina äriühingutega; kutsub Hiinat üles kõnealuste probleemidega viivitamatult tegelema;
31. usub, et ulatuslikud, likviidsed, avatud, läbipaistvad ja hästi reguleeritud finantsturud suudavad edendada majanduskasvu, on seisukohal, et Hiina väärtpaberi-, pangandus- ja kindlustussektor on mahajäänud, ning ergutab Hiinat täielikult osalema finantsturgude regulatiiv- ja järelevalveraamistiku parandamist käsitlevas globaalses arutelus;
32. rõhutab, et oluline on Hiina kaasamine koostöösse Rahvusvahelise Valuutafondiga, et töötada välja globaalne toimimisjuhend riiklike investeerimisfondide jaoks, mis aitaks tõenäoliselt kaasa suuremale läbipaistvusele;
33. palub komisjoni hinnata võimalikult kiiresti finants- ja majanduskriisi mõju Euroopa asjaomastele tööstus- ja teenustesektoritele, mis täidavad otsustavat osa ELi ja Hiina vaheliste ekspordi- ja impordisuhete määratlemisel; palub, et selle hinnangu tulemused esitataks parlamendile niipea, kui suundumus on selgesti tuvastatav;

Vaba ja õiglane kaubandus

Dumpinguvastatus/turumajanduslik staatus

34. on seisukohal, et pidev dialoog kaubandusasutuste vahel võib aidata ennetada ja lahendada kaubandusvaidlusi; märgib sellegipoolest, et kaubanduse kaitsemeetmete efektiivne ja tõhus kasutamine aitab tagada Hiina ja ELi vahelise kaubanduse õiglaseid tingimusi, võttes arvesse Hiina tootjate vastu esitatud dumpinguvastaste juhtumite üha suurenevat arvu;
35. on arvamusel, et paljudes valdkondades ei täida Hiina majandus endiselt kriteeriume, mille alusel võiks seda käsitleda turumajandusena; kutsub komisjoni üles tegema koostööd Hiina valitsusega, et ületada turumajandusliku staatuse andmisega seotud takistused ja anda turumajanduslik staatus Hiinale üksnes vajalike kriteeriumide täitmise korral;

Intellektuaalomandi õigused ja võltsimine

36. märgib murega, et hoolimata Hiina edusammudest oma intellektuaalomandi õigusi käsitlevate õigusaktide sujuvamaks muutmisel, on intellektuaalomandi õiguste tulemuslik

jõustamine endiselt ülimalt probleemne;

37. kutsub Hiinat üles suurendama oma pingutusi intellektuaalomandi õiguste puuduliku rakendamise ja jõustamise käsitlemisel; rõhutab, kui tähtis on Hiinas tsentraalse ja piirkondliku kaubanduspoliitika ning -korralduse ühtlustamine ning selle ühtne rakendamine kogu riigis;
38. tunneb muret Hiinas esineva võltsitud ja piraatkaupade tootmismahu pärast, mis on endiselt alarmeerivalt suur; kutsub komisjoni üles jätkama koostöös Hiina ametivõimudega riiklikul ja piirkondlikul tasandil oma võitlust võltsimise vastu;
39. väljendab suurt muret Hiina üha suureneva hulga kasuliku mudeli ja disainilahenduste patentide pärast, mis kujutavad endast sageli olemasoleva Euroopa tehnoloogia koopiaid või väikesi muudatusi ning ei aita kaasa tegelikule innovatsioonile;
40. usub, et kuna Hiina muutub üha uuendusmeelsemaks, on intellektuaalomandi õiguste kaitsmine tema parimates huvides; usub siiski, et õigusnormid, millega nõutakse uuenduste registreerimist ainult Hiinas, piiravad suuresti äritegevust, takistavad Hiinal uuendustest kasu saada ja vähendavad Hiinas toodetud (Made in China) tootemargi väärtust;

Toll

41. tervitab niisuguse ühise intellektuaalomandi õiguseid käsitleva tollialase tegevuskava allkirjastamist, mille eesmärk on tõhustada tollikoostööd võltsitud kaupade erikonfiskeerimiste osas ning võtta konkreetseid meetmeid võltsitud toodete läbimüügi vähendamiseks; kutsub komisjoni üles pidama Hiinaga läbirääkimisi selle üle, millistel tingimustel on Hiina nõus osalema võltsimisvastases kaubanduslepingus (ACTA);
42. palub komisjonil kaubanduse hõlbustamiseks tugevdada tollikoostöö lepingu raames koostööd Hiina ametivõimudega;
43. palub komisjonil 2005. aasta tekstiilmaterjale käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi järelmeetmena jätkata arutelusid arengute üle ELi ja Hiina vahelise tekstiilikaubanduse dialoogis ning kõrgetasemelises majandus- ja kaubandusdialoogi mehhanismis; kutsub komisjoni üles kontrollima tähelepanelikult Hiinast imporditavaid tekstiiltooteid;

Sotsiaalne ja keskkonnamõju

44. väljendab oma tõsist muret Hiina tööstuse põhjustatud kõrgete saastetasemete pärast ning loodusvarade, eelkõige mitte-jätkusuutlikest allikatest saadud loodusvarade suureneva tarbimise pärast Hiinas; on teadlik, et Euroopa on kõnealuses olukorras kaasvastutaja, võttes arvesse, et suurt osa Hiina tööstustoodangust omavad Euroopa äriühingud või tellivad seda Euroopa äriühingud ja jaemüüjad Euroopas tarbimiseks;
45. rõhutab, et viimaste aastate kõrge majanduskasv Hiinas ei ole toonud kasu kõikidele Hiina elanikkonna rühmadele ning et rikaste ja vaeste vaheline sotsiaalne lõhe ei ole kunagi olnud nii suur kui praegu; usub, et säästva sotsiaalse arengu võimaldamiseks Hiinas on vaja õiglasemat jõukuse jaotust;

46. kiidab heaks Hiina keskkonnaalase tegevuse 2008. aasta olümpiamängude ettevalmistamisel; kutsub Hiina valitsust üles panustama aktiivselt 30. novembrist kuni 11. detsembrini 2009 Kopenhaagenis toimuva ÜRO kliimakonverentsi (COP 15) õnnestumisse, stimuleerides oma finantssektorit tegema ettevalmistusi rahvusvahelise heitkogustega kauplemise süsteemiga liitumiseks;
47. nõuab tungivalt, et Hiina osaleks ÜRO kliimakonverentsil (COP 15) ning tunnustaks oma vastutust sellega, et ta võtaks enda kanda oma osa ülemaailmsest ülesandest vähendada kasvuhoonegaaside heitmeid ja võidelda kliimamuutuse vastu;
48. nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud astuksid konkreetseid samme kasvuhoonegaaside heitmete vähendamise tavade ja tehnoloogia kasutamise ergutamiseks ja vastuvõtmiseks; märgib, et keskkonnasõbraliku ettevõtlustehnoloogia edendamine on hädavajalik, kui Hiina valitsus tahab säilitada majanduskasvu ja kaitsta samal ajal oma keskkonda; tunnistab, et Hiinalt ei saa oodata, et ta paluks oma elanikel kanda kasvuhoonegaaside heite vähendamise koormat ilma lääne tegevuseta;
49. tunneb muret laste töö pärast Hiinas; palub komisjonil käsitleda kõnealust probleemi esimesel võimalusel ning palub Hiina valitsusel suurendada nii palju kui võimalik oma jõupingutusi laste töö algpõhjuste kaotamiseks, et lõpetada see nähtus;
50. nõuab tungivalt, et Hiina ratifitseeriks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamised konventsioonid, eelkõige konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta, ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, millele Hiina on alla kirjutanud, kuid ei ole veel ratifitseerinud;
51. tervitab rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (International Financial Reporting Standards – IFRS) ülevõtmist Hiina õigusse; julgustab Hiinat jätkama IFRSi kehtestamist samaaegselt nende rakendamise tagamisega; nõuab, et komisjon jälgiks hoolikalt IFRSi kehtestamist ja rakendamist Hiinas;
52. kutsub Hiinas tegutsevaid Euroopa ettevõtteid üles kohaldama kõrgeimaid rahvusvahelisi standardeid ja ettevõtete sotsiaalse vastutuse parimaid tavasid töötajate ja keskkonna suhtes ning nõustuma sõltumatute asutuste teostatava kohustusliku järelevalvega;
53. väljendab muret töötingimuste ja töötajate õiguste pärast Hiinas; kutsub komisjoni üles osutama oma ametlikes ja mitteametlikes suhetes Hiinaga süstemaatiliselt vajadusele järgida ILO põhistandardeid;
54. kutsub Euroopa Liitu ja Hiinat üles tegema koostööd standardite väljatöötamisel autode, veoautode, raskesõidukite, lennunduse ning laevanduse valdkonnas, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja muuta standardid kliimasõbralikumaks;
55. nõuab, et EL ja Hiina teeksid koostööd kemikaalide registreerimise, hindamise ja autoriseerimise (REACH) valdkonnas;
56. on ärevuses niisuguste vahejuhtumite hiljutise tulva tõttu, mis on seotud ohtlike Hiina toodetega ning eelkõige niisuguste toodetega, mis hõlmavad laste mänguasju, toiduaineid ja ravimeid; tunneb heameelt Hiina valitsuse otsuse üle tegeleda kõnealuse probleemiga; kutsub komisjoni üles tugevdama kõnealuses valdkonnas toetust ja kooskõlastust Hiina ametivõimudega;

57. tunneb heameelt komisjoni sellealaste pingutuste üle, mis on tehtud tänu uuele süsteemile, mille abil teatatakse kord kvartalis Hiina jõustamistegevusest, et saada eos jälile Rapexi Hiina süsteemis teatatud ohtlikele ainetele, suurendades seeläbi Euroopa tarbijate ohutust;
58. rõhutab tooteohutuse üldise valitsemise parandamisega tegelevate komisjoni, USA ja Hiina haldusorganite kolmepoolsete kontaktide tähtsust; on seoses sellega arvamisel, et oleks äärmiselt kasulik anda viivitamatult konkreetne kuju komisjoni ettepanekule luua toote- ja impordiohutuse ühine töörihm Atlandi-üleses majandusnõukogus;

Tulevikus võetavad meetmed

59. märgib, et Hiina ühiskond on viimase 30 aasta jooksul palju muutunud ja et püsivad muutused paremuse poole võivad toimuda ainult aegamööda; on veendunud, et demokraatia nõuab tegusat kodanikuühiskonda, mida kaubandus- ja majandussidemed ELiga omakorda tugevdavad; usub seetõttu, et muutused kaubavahetuse kaudu on üks mooduseid, kuidas toetada Hiina muutumist avatud ja demokraatlikuks ühiskonnaks ning et sellest on kasu kõigile ühiskonnarühmadele; avaldab kahetsust, et majandus- ja kaubandussuhete tugevdamine ELi ja Hiina vahel ei toimunud käsikäes oluliste edusammudega inimõigustealase dialoogi osas; on veendunud, et üldise ja püsiva edu tagamiseks on vaja uusi, eelkõige keskkonnaalaseid ja sotsiaalreforme;
60. avaldab kahetsust, et Hiina lükkas edasi 1. detsembril Lyonis toimuma pidanud ELi-Hiina tippkohtumise, võttes arvesse praegust finants- ja majanduskriisi, ning rõhutab kliimamuutust käsitleva konstruktiivse dialoogi ülimat tähtsust ja vastastikust arusaamist peamistest kaubandusküsimustest maailma majanduse praeguses kriitilises olukorras; loodab, et tippkohtumine toimub esimesel võimalusel;
61. kutsub Hiinat üles jätkama niisugustele jõupingutustele täiel määral kaasaaitamist, mis kiirendavad läbirääkimisi Doha arengukava raames;
62. rõhutab, et uue ELi ja Hiina vahelise partnerlus- ja koostöölepingu eesmärk peaks olema luua vaba ja õiglane kaubandus, mis põhineb inimõiguste, keskkonna-, säästva arengu ja sotsiaalküsimusi käsitlevate klauslite täitmisele pööramisel;
63. tunneb heameelt kõrgetasemelise mehhanismi loomise üle foorumina ELi ja Hiina suhete edasiseks arendamiseks strateegilisel tasandil ning on seisukohal, et kõnealuse protsessi olulise elemendi moodustab asjaolu, et kõrgetasemelise mehhanismi tulemuseks on kaubandushäirete rahuldav lahendamine; kutsub komisjoni üles muutma kõrgetasemeline mehhanism ambitsioonikamaks, määrates 2009. aastal moodustatava uue Euroopa Komisjoni asepresidentidest ühe koordineerimisvolinikuks, kes juhib EÜ kõrgetasemelise mehhanismi delegatsiooni;
64. kutsub komisjoni üles tagama kõigi olemasolevate Hiinaga sõlmitud teadusuuringute ja arendustegevuse alaste lepingute tõhus toimimine, et edendada koostööd teadus- ja arendustegevuse valdkonnas; soovib suunata ELi ja Hiina ühiseid jõupingutusi teadus- ja arendustegevuse valdkonnas strateegilisemalt ning asjakohasemalt, pidades silmas tehnoloogilisi läbimurdeid, sotsiaalseid vajadusi, looduskatastroofe ning majanduse edasist arengut; palub kokkuleppeosalistel hõlbustada tehnoloogia- ja tehniliste erialateadmiste siiret, soodustades teadlaste ning õppejõudude osalemist vahetusprogrammides;

65. nõuab koostöö tõhustamist Euroopa ja Hiina ülikoolide vahel ning teadlaste, uurijate ja üliõpilaste liikuvuse suurendamist ELi ja Hiina vahel;
66. toetab ELi-Hiina koostöö jätkuvat edendamist kosmoseteaduse, rakenduste ja tehnoloogia alal; juhib nõukogu ja komisjoni tähelepanu asjaolule, et nii Hiina kui ka EL on saanud kasulikke kogemusi viis aastat kestnud tihedast koostööst satelliitnavigatsiooni valdkonnas, mille keskmes on Galileo programm; usub siiski, et käes on aeg ametliku koostöö kohandamiseks Euroopa GNSSi rakendusetapi käivitamise ja Hiina Compassi süsteemi valmimisega kaasnenud muutustega; peab eelnevat arvestades oluliseks, et edasiste suhete arendamisel võetaks arvesse Compassi süsteemi ja Galileo programmi samaaegset toimimist, eelkõige nende vastastikuse ühildumise tagamiseks kogu maailma kasutajate huvides;
67. nõuab tungivalt, et komisjon ja Hiina valitsus uuriksid koos vahendeid niisuguse kõrgetasemelise mehhanismi tööle parlamentaarse mõõtme väljatöötamiseks, kellele on antud mandaat jõuda laiema sidusrühmade kogukonnani ning olla nende murede häälekandjaks;
68. toetab komisjoni tehtud jõupingutusi VKEde jaoks soodsa majanduskeskkonna loomisel teatise „Kõigepealt mõtle väikestele” Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (KOM(2008)394) vastuvõtmise kaudu ning tunneb sellega seoses heameelt kavatsuse üle käivitada kava „Värv Hiinasse”, mis keskendub eelkõige Hiina juhtivtöötajate koolitusprogrammi loomisele, et edendada Euroopa VKEde pääsu Hiina turule 2010. aastaks;
69. kutsub Hiinat üles edendama koostööd Hiina ülikoolide ja ELi VKEde vahel, suurendades VKEde innovatsioonitegevust Hiinas, luues sellega rohkem töökohti ning suurendades kaubavahetust ja majandustoodangut; kutsub samuti Hiinat üles edendama ka mõlema poole koostööd kliimasõbraliku tehnika täiustamiseks ja selle ulatuslikumaks kasutamiseks ja Hiinas tegutsevate ELi VKEde põhjustatud kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks;
70. palub komisjonil edendada ettevõtetevahelist koostööd, suurendada teadlikkust turulepääsu andmebaasi veebisaidist ja parandada vaidluste lahendamise mehhanisme;
71. ergutab Hiina-ELi kaubanduses osalemise suurendamiseks mõeldud programme, nagu juhtivtöötajate koolitamise programm; palub komisjonil suurendada tehnilist abi Hiinale tervishoiu- ja ohutuseeskirjade rakendamiseks ja tollikoostöö parandamiseks;
72. on veendunud, et ELi ja Hiina vastastikune sõltuvus suureneb ning ELi ja Hiina vaheliste suhete keerukus ja tähtsus eeldab suuremat kooskõlastatust liikmesriikide vahel ja komisjoniga; seetõttu tervitab ELi-Hiina viimast tippkohtumist ning selle tulemusena 2008. aasta aprillis algatatud kõrgetasemelist dialoogi kaubavahetuse mehhanismi üle; tuletab Hiinale meelde, et tal tuleb täita rahvusvahelistest lepingutest tulenevad kohustused, näiteks autori- ja tööõiguse valdkonnas; ootab huviga tõhusat ja tulemusele orienteeritud dialoogi Hiinaga ülemaailmsete probleemide üle; avaldab kahetsust, et Hiina ametivõimud on otsustanud Euroopa Liidu ja Hiina 11. tippkohtumise edasi lükata; rõhutab, et pikaajalisi kaubandussidemeid ELi ja Hiina vahel tuleks toetada, ning loodab, et suhete tähtsust arvestades määratakse peatselt kindlaks ELi ja Hiina tippkohtumise uus aeg; kutsub Hiinat üles etendama konstruktiivset rolli piirkondlikus koostöös; toetab

strateegilist partnerlust ELi ja Hiina vahel; tervitab antud kontekstis käimasolevaid läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu üle, kuid on siiski seisukohal, et läbirääkimiste järeldust ei tohiks käsitleda eraldi inimõiguste olukorrast Hiinas; nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks ELi ja Hiina vahelise partnerlus- ja koostöölepingu alaste läbirääkimiste läbipaistvust;

73. on arvamusel, et Hiinas Shanghais toimuv EXPO 2010 on hea võimalus Euroopa ettevõtlussektori Hiina ühiskonnale ja Hiina ettevõtlussektorile nähtavaks muutmise, nende võrgustikuga sidumise ja neile tutvustamise osas; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks ELi ettevõtlussektorile messiboksi EXPO 2010-l;

74. kutsub komisjoni üles toetama Hiina-ELi Ärinõukogu loomist sarnaselt Euroopa-Ameerika Ärinõukoguga;

o

o o

75. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja Hiina Rahvakongressile.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Hiina majanduskasv on viimastel aastatel tohutult suurenenud, kusjuures Euroopa on olnud alates 2006. aastast Hiina suurim kaubanduspartner ja Hiina on olnud 2007. aastast alates Euroopa suuruselt teine kaubanduspartner. Kiire ekspordile orienteeritud areng on viinud selleni, et Hiina osaks langeb praegu ligi 6 % maailma kaubandusest ning kõnealuse arengu tulemuseks on see, et ELil on kujunemas Hiina olulisim kaubanduspartner. Ainuüksi 2007. aastal kasvas Hiina eksport ELi 17,8 % võrra, mille väärtus on ligikaudu 231 miljardit eurot. ELi kaubanduspuudujääk Hiinaga on praegu 160 miljardit eurot ja see kasvab kiiresti.

Ent nende arvude puhul on oluline meelde tuletada, et Hiina on nüüd kerkinud esile Euroopa suuruselt teise kaubanduspartnerina, kujutades endast märkimisväärset ja üha suurenevat eksporditurgu. 2007. aastal kasvas ELi eksport Hiinasse samuti aukartustäratava 12 % võrra ja seda hinnati 71,6 miljardile eurole. See on toimunud hoolimata suurtest takistustest, mis on asetatud Euroopa ettevõtete teele, kes Hiinaga äri teha soovivad.

Praegune kaubavahetusbilansi puudujääk on murettekitav, kuid seda ei tuleks vaadelda eelkõige seoses Hiina ekspordi suurenemisega Euroopa suunal. Hiina pakub samuti võimalusi ELi ettevõtetele Hiinas. Me peaksime keskenduma võrdsete võimaluste tagamisele, et kasvuvõimalused oleksid mõlemale poolele kättesaadavad. Hinnanguliselt on Hiina poolt ELi suhtes kehtestatud mittetariifsete tõkete väärtus aastas rohkem kui 21 miljardit eurot kaotatud äri võimaluste näol ELi ettevõtete jaoks.

Turulepääs, Hiina WTO raames võetud kohustuste täitmine ning vaba ja aus kaubandus

ELil on pühendunud vabale ja ausale kaubandusele ning Hiina kui vastutustundliku ja usaldusväärse partneri tõrgeteta integreerimisele ülemaailmsesse majandussüsteemi. Siiski on oluline jõustada õiglased ja ennustatavad eeskirjad juurdepääsuks Hiina turgudele, et ELi ettevõtjad saaksid positiivse ettekujutuse kaubandussuhetest Hiinaga ja selle mainest vastutustundliku kaubanduspartnerina.

Hiina on olnud WTO liige alates 11. novembrist 2001 ja saanud sellest olulist kasu. Kuigi Hiina on teinud oma WTO kohustuste täitmisel olulisi edusamme ja kuigi turulepääs on mõnes sektoris paranenud, on piisavalt põhjust paljude WTO rakendamise küsimuste pärast muret tunda.

Tõkked ja standardid

Hiina on oma õiguslikes nõuetes kehtestanud erinevaid piiranguid, mis ei ole tema WTOga ühinemise protokolliga ette nähtud ja mis piiravad välisriikide ettevõtete juurdepääsu tervele reale ELi jaoks põhitähtsusega kesksetele sektoritele, sageli ülemääraste nõuete või „standardite” kaudu. Tehniliste kaubandustõketena kasutatakse sageli Hiina kohustuslikku sertifitseerimist ja muid nõudeid. Niisiis näiteks mobiiltelefonide ja mootorsõidukisektoris on

paljud standardid sarnased Euroopas vabatahtlikult vastuvõetud standarditele. Ometi kehtestatakse sageli turulepääsu kontrollimiseks tühiseid, kuid kohustuslikke (ja kulukaid) erinevusi. Selline tava on vastuolus Hiina kui WTO tehniliste kaubandustõkete lepingule allakirjutanu kohustustega.

Lisaks sellele on Hiina õigusaktide sätted sageli mitmetähenduslikud, nagu uute konkurentsialaste õigusaktide puhul, kus hoolimata sarnasustest ELi konkurentsipoliitikaga võimaldab terve rida punkte riigi omanduses olevate ettevõtete ja riigi (majandusliku) julgeoleku kaitset. Üks põhiprobleem on siiski läbipaistvuse puudus nii õigusloomeprotsessis kui õigusaktide kohaldamisel.

Riigihange

Osana ühinemisest WTOga kohustus Hiina liituma riigihankelepinguga niipea kui võimalik. Saades 2002. aasta veebruaris riigihankelepingu vaatlejaks ja võttes 2003. aasta jaanuaris vastu riigihankeseaduse, esitas Hiina 2007. aasta detsembris esialgse pakkumise turu juurdepääsu kohta riigihangetele, mis ei vastanud kaugeltki ootustele.

EL ja Hiina on ELi ja Hiina vahelise 1985. aasta kaubandus- ja majanduskoostöö lepingu läbirääkimiste kontekstis leppinud kokku aruelu jätkamises riigihangete küsimustes. Tuleks siiski meele pidada, et Euroopa riigihangete turg, mille väärtus on ligikaudu 1900 miljardit eurot, on Hiina ettevõtetele juba suures osas avatud. Seepärast on Hiinal kohustus teha vajalikud jõupingutused tagamaks esiteks, et kehtivaid õigusakte kohaldatakse ausalt ja läbipaistvalt kohaldatakse ja tagatakse nende täitmine, ja teiseks, et kõnealused läbirääkimised viidaks läbi sellisel viisil, mis tagab mõlemale poolele võrdsed võimalused.

ELi kohalolek ja abi, eriti VKEdele

VKEsid võib vaadelda kui innovatsiooni ja majandusliku arengu mootoreid, ja nende füüsiline kohalolek turul, selleks et anda abi ja edendada koostööd, on seepärast väga oluline. VKEsid ootavad Hiinas äri tegemisel ees samad väljakutsed mis suuremaid ettevõtteid, kuid oma suuruse tõttu on nad probleemidega tegelemiseks vähem varustatud. Komisjon lõi 2008. aastal Hiina intellektuaalomandi õiguste/VKEde kasutajatoe, et abistada ELi VKEsid oma intellektuaalomandi õiguste kaitsmisel ja nende elluviimisel. Sellise abi jätkumine, arendamine ja tugevdamine on hädavajalik juhul, kui Euroopa VKEd oma tegevust Hiinasse laiendada kavatsevad. Kehtestatud on erinevaid abiprogramme, et toetada Hiina edasist integreerimist maailma majandusse, aidata Hiina valitsust oma kohustuste täitmisel WTOs ja suurendada Hiina suutlikkust edasise kaubanduse liberaliseerimise jaoks vajaliku laiema majandusliku, regulatiivse, õigus- ja haldusreformi protsessis.

Vaba ja aus kaubandus

Dumpinguvastased meetmed /turumajanduslik staatus

Raportöörile teeb muret dumpinguvastaste kohtuasjade arv Hiina tootjate vastu. Kaubanduse kaitsemeetmed kujutavad endast vahendit Hiina ja ELi vahelise kaubanduse õiglaste tingimuste tagamiseks, kuid komisjon peaks püüdma kaubandusvaidlusi dialoogi kaudu lahendada.

Hiina taotlus turumajandusliku staatuse saamiseks pärineb 2003. aastast. 2004. aasta juunis valmistati ette esimene eelhindamine ja siis anti neile viiest kriteeriumist teine (*1. riigi mõju ettevõtlusotsustes; 2. ülekandmine vanast süsteemist, erastamine; 3. raamatupidamise/ettevõtete üldjuhtimine; 4. pankroti/omandiõigused; 5. finantssektor*). Raportöör usub, et paljudes valdkondades ei täida Hiina majandus ikka veel kriteeriume, mille põhjal võiks Hiinat pidada turumajanduseks, ja on seepärast seisukohal, et komisjon peaks nõustuma turumajandusliku staatuse andmisega Hiinale üksnes siis, kui Hiina on nõutavad kriteeriumid täitnud.

Intellektuaalomandi õigused ja võltsimine

Viimaste aastate jooksul on Hiina teinud oma intellektuaalomandi õigusi käsitlevate õigusaktide läbivaatamisel märkimisväärsed edusamme. Võltsimise ja piraatluse ärevusttekitav tase nii Hiina territooriumil kui ekspordis näitab, et WTO intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPSi leping) järgimise tagamiseks on vaja rohkem jõupingutusi. See on Hiina kui keskse tähtsusega kaubanduspartneri usaldusväärsuse jaoks oluline. Vastavalt ettevõtete kindlustunde uuringule, mille viis 2007. aastal läbi Euroopa Kaubanduskoda Hiinas, on intellektuaalomandi õiguste kaitse Hiinas äritegemise peamiste takistuste loetelus teisel kohal. Vaid 12 % vastajatest väitsid, et intellektuaalomandi õigused ei ole nende jaoks probleem.

Õiguskaitse paistab olevat ebajärjekindel mitmel põhjusel, sealhulgas haldusstruktuuri ja -korra keerukus, spetsialistidest töötajate puudus, madal sanktsioonide hoiatav tase ja kohalik protektsionism. Sellest hoolimata on Hiina valitsus hakanud üha rohkem reageerima nõuetele viia läbi reforme, eelkõige seoses kriminaalõiguslike sunnimeetmetega võltsimise vastu kriminaalvastutusele võtmise künniste alandamisega. Hiina tollieeskirjad on samuti läbi vaadatud, et tugevdada piiriülest täitmisele pööramist ja lihtsustada juhtumite kohtutele arutamiseks loovutamist. Siiski kasvavad probleemi suurus ja ulatus jätkuvalt.

Intellektuaalomandi kaitse küsimuse ümber on palju sellega seotud probleeme. ELi äriühinguid julgustatakse aktiivselt uut tehnoloogiat Hiinasse tooma, kuid mis tahes tulevaste arengute eksport on rangelt reguleeritud. Kõnealuste eeskirjade täitmine on aeganõudev, keeruline ja kulukas. Tootmisrajatistes võltsitud ja piraatkauba jaoks eiratakse sageli nii tööõigusi kui tervise- ja ohutusnõudeid ning need seavad ohtu tarbijad ja kemikaalide puhul keskkonna laiemalt. Intellektuaalomandi õigused olid 25. juulil 2008. aastal kõrgetasemeliste mehhanismide arutelude keskmes, samal ajal kui kaubanduse peadirektoraat ja Hiina Kaubandusministeerium on leppinud kokku pidada vähemalt kord aastas intellektuaalomandialast dialoogi, milles käsitletakse kõikehõlmavaid intellektuaalomandi õigustega seotud küsimusi. See on kahtlemata tõsine küsimus, mis mõjutab ELi konkurentsivõimet; see on siiski ka Hiina probleem, mis tuleb lahendada, kui Hiina soovib Euroopast pärit tehnoloogiastiirdest jätkuvalt kasu saada.

Tekstiilitooted ja jalatsid

2005. aastal sõlmis EL Hiinaga vastastikuse mõistmise memorandum, millega piirati Hiina tekstiileksporti ELi kuni 31. detsembrini 2007. Teised riigid sõlmisid samalaadseid kokkuleppeid või võtsid erinevaid kaitsemeetmeid. Sellest hoolimata kasvas 2007. aastal ELi impordimaht Hiinast võrreldes 2006. aastaga tekstiilitoodete osas 25 % ja rõivaste osas 13 %.

Samasugust suundumust täheldati jalatsisektoris.

EL ja Hiina otsustasid 2007. aasta septembris taotleda kahekordset kontrollisüsteemi kõige olulisemate tekstiilitoodete kategooriate puhul, et tagada jagatud vastutus kaubanduse jälgimise eest ja hõlbustada pärast vastastikuse memorandumi piirangute lõppemist üleminekut liberaalsemale süsteemile. Paistab, et see toimib päris hästi ja kahekordne kontrollisüsteem on eelistatav kvootidele, kuid siiski ei tohiks see tuua kaasa pidevat tõket vabale kaubandusele.

Sotsiaalne ja keskkonnamõju

Hiinat on 1970. aastatest alates täielikult muudetud, ent ometi kuulub Hiina koosseisu jätkuvalt mitu riiki. Miljonid on uuest jõukusest kasu saanud, kuid sissetulekute ebavõrdsus on suurenemas ja paljud inimesed, eriti maapiirkondade elanikud, elavad jätkuvalt äärmises vaesuses. Selline kiire areng on muidugi paratamatult keskkonnalt lõivu võtnud. Nüüd on Hiinal vaja investeerida energiatõhususse ja säästvasse keskkonnasõbralikku tehnoloogiasse, protsessi, millele võib suures osas kaasa aidata välisriikidest pärit oskusteabe siire.

Teine murettekitav valdkond on olnud teated töötajate õiguste rikkumisest Hiinas ja arvukatest väidetavatest sunniviisilise töö, laste töö, naiste ja maapiirkondade töötajate vastase diskrimineerimise ning ühinemisvabaduse puudumisega seotud kaebuste juhtumitest. Raportöör nõuaks, et Hiina ratifitseeriks keskse tähtsusega ILO konventsioonid, mis on seotud ühinemisvabadusega ja õigusega organiseeruda ja võidelda aktiivselt kõikide ekspluateerimise vormidega töökohal, eelkõige naistöötajate ja laste suhtes.

Lõpuks peab Hiina tooteohutuse tagamiseks rohkem ära tegema. Euroopas on põhjustanud suurt muret hiljutised hästidokumenteeritud ohtlike toodete juhtumid, eriti need, mis on seotud laste mänguasjadega. Hiina kindel otsus lahendada kõnealune probleem erilise võitlusega toodete viletsa kvaliteedi vastu ja järelevalvega võetakse teadmiseks ja seda tervitatakse. Ent seni, kuni on võimalik tagada ohutus, peavad volinik ja liikmesriigid olema eriti valvsad, et vältida ohtlike kaubaartiklite jõudmist Euroopa turgudele.

Tulevikus võetavad meetmed

Partnerlus- ja koostööleping

EL nõustus alustama läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks Hiinaga 2005. aasta detsembris, kuigi tegelikud läbirääkimised algasid alles 2007. aasta oktoobris. Kolmas läbirääkimiste voor toimus 2008. aasta septembris. Raportöör usub, et olulise ja kõikehõlmava lepingu varajane sõlmimine kahe poole vahel on ELi ja Hiina vahelise arengu ja nendevaheliste suhete tuleviku jaoks oluline.

Probleemide ennetamine kahepoolse dialoogi kanalite kaudu

Lisaks iga-aastasele ministrite tasandil peetavale ühiskomitee kohtumisele on kaubandusega seotud valdkondades loodud mitmeid olulisi dialooge. Neist kõige märkimisväärsed on eelpool osutatud kõrgetasemeline majandus- ja kaubandusmehhanism, mille suhtes lepitati kokku ELi ja Hiina vahelisel tippkohtumisel Pekingis 2007. aasta novembris.

Kõrgetasemeline mehhanism käivitati ametlikult 2008. aasta aprillis ja see tugevdab dialoogi Euroopa komisjoni ja Hiina riiginõukogu vahel. Tuues kokku hiina juhtkonna kõrgema tasandi otsustajad ja nende kolleegid Euroopa Komisjonist, annab kõnealune mehhanism uue vahendi tegelemiseks vastastikku muret tekitavate küsimustega, eriti investeerimise, turulepääsu ja intellektuaalomandi õiguste valdkonnas ning muudes kaubandusega seotud strateegilistes küsimustes.

Kõnealuseid arenguid tuleb eelkõige tervitada, kuna need annavad vahendi küsimuste lahendamiseks struktureeritud dialoogi kaudu. Selles kontekstis nõuaks raportöör, et komisjon uuriks koos Hiina ametiasutustega seda, kuidas oleks võimalik tuua parlamentaarne mõõde kõrgetasemelise mehhanismi töösse, mis oleks sarnane nõustajate töörühma antule, mis võimaldab Euroopa Parlamendil ja kongressil panustada Atlandi-ülesesse majandusnõukogusse. Euroopa Komisjon peaks toetama USA ja ELi ettevõtlusnõukogule sarnase Hiina ja ELi ettevõtlusnõukogu moodustamist.

Järeldused

Euroopa ja Hiina vahelised kaubandussuhted põhinevad kaasatusel ja strateegilisel partnerlusel, mis pühendatakse vastastikkuse, ausa konkurentsi ja kaubanduse põhimõttele vastavalt meie ühistele väärtustele ja WTO eeskirjade järgimisele.

Omalt poolt peab Hiina aru saama, et Euroopale valmistab siirast muret vastastikkuse turgudele juurdepääsu puudumine ja sellised küsimused nagu intellektuaalomandi õigused, mis annavad põhjust nõueteks piirangute kehtestamiseks Hiina impordi suhtes. Parim vahend kõnealuste survete vastu võitlemiseks on suhtuda teineteise probleemidesse tõsiselt, et tagada võrdsed võimalused, mis tagaks vaba ja ausa kaubanduse ja koostöö, mis oleks kasuks meile mõlemale.

3.12.2008

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga
(2008/2171(INI))

Arvamuse koostaja: Vural Öger

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et Hiina on hakanud maailmas etendama olulist rolli; toetab Hiina positiivset osa paljudes rahvusvahelistes rahuvalveüritustes ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigiga (KRDV) peetavates kuue riigi läbirääkimistes; on veendunud, et ülemaailmse mõju suurenemine on lahutamatu seotud vastutuse suurenemisega; palub Hiinal läbi vaadata oma „lisatingimusteta“ abi andmise, sealhulgas relvade tarnimise poliitika kahtlastele režiimidele; on veendunud, et mõnesid maailma kõige keerulisemaid probleeme, nagu kliimamuutused, vaesus, toiduga kindlustatus ja toiduohutus, katastroofiabi, võitlus terrorismi ja tuumarelvade leviku vastu, ei ole võimalik lahendada ilma Hiina osavõtuta ning kutsub seetõttu Hiinat üles tõsiselt kaaluma meetmeid kliimamuutuste ja vaesuse vastu võitlemiseks ning tuumarelvade leviku peatamiseks;
2. märgib, et Hiina ühiskond on viimase 30 aasta jooksul palju muutunud ja et püsivat edu on võimalik saavutada vaid aegamööda; on veendunud, et demokraatia nõuab tegusat kodanikuühiskonda, mida kaubandus- ja majandussidemed ELiga omakorda tugevdavad; usub seetõttu, et "muutused kaubavahetuse kaudu" on üks mooduseid, kuidas toetada Hiina muutumist avatud ja demokraatlikuks ühiskonnaks ning et sellest on kasu kõigile ühiskonnarühmadele; peab samal ajal kahetsusväärseks, et ELi ja Hiina vaheliste majandus- ja kaubandussidemete intensiivistumisega ei ole kaasnenud olulisi edusamme inimõiguste-teemalises dialoogis; on veendunud, et üldise ja püsiva edu tagamiseks on vaja uusi reforme eelkõige keskkonnakaitse valdkonnas ja sotsiaalsfääris;
3. nõuab tungivalt, et Hiina täidaks oma kohustusi Maailma Kaubandusorganisatsioonis ning võtaks eelkõige käsile lahendamata probleemid, nagu intellektuaalomandi õiguste

kaitse, välismaiste ettevõtjate diskrimineerimine ja turupiirangud mitmes valdkonnas;

4. tunneb muret õigusriigi põhimõtete ning põhiliste inimõiguste, nagu ühinemisvabadus, kogunemisvabadus, ajakirjandusvabadus ja usuvabadus, puudujääkide pärast; on sügavalt häiritud süstemaatilisest piinamisest ja sõltumatu kohtusüsteemi puudumisest; kutsub Hiinat austama vähemuste, nagu tiibetlaste ja uiguuride õigusi; palub Hiinal austada naiste ja laste õigusi, lõpetada sunniviisilised abordid ja sunniviisiline steriliseerimine; kutsub Hiinat üles loobuma „avaliku julgeoleku ohustamise” käsitlemisest õigusrikkumisena; palub Hiinal lubada piiramatut ligipääsu Internetile ja kaotada nn kuldkilbi („golden shield”) süsteem, millega Interneti tsenseeritakse; märgib, et Hiina kodanikud on üha enam teadlikud inimõigustest; nõuab surmanuhtluse suhtes moratooriumi kehtestamist, mida on nõudnud ÜRO peaassamblee, ning avaldab kahetsust, et Hiina ülemkohus on läbi vaadanud ja heaks kiitnud hiljutised surmanuhtluse täideviimise juhtumid; leiab, et üldiselt ei ole inimõiguste olukord Hiinas paranenud ning veel on vaja astuda suuri samme, et Hiinast saaks avatud ja demokraatliku ühiskonnaga ning inimõigusi austav riik;
5. nõuab tungivalt, et Hiina täidaks endale võetud kohustuse – ratifitseeriks kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti;
6. väljendab muret selle pärast, et Hiina on tühistanud Euroopa Parlamendi inimõiguste alamkomisjoni visiidi Hiinasse, kuivõrd Euroopa Parlament otsustas 2008. aasta Sahharovi auhinna anda Hu Jiale;
7. avaldab kahetsust, et Hiina Rahvavabariigi läbirääkimistel dalai-laama saadikutega ei saavutatud edu ning et praegu on need läbirääkimised katkenud; kordab oma nõudmist, et lõpetataks Tiibeti rahva mis tahes vormis tagakiusamine ja tiibetlastele tagataks selline autonoomia, mis lubaks neil täiel määral kasutada oma poliitilisi, kultuurilisi ja usulisi õigusi, ning eriti, et lõpetataks hanide (hiinlased) asustamine Tiibetisse ja revideeritaks „patriootliku kasvatus” poliitikat;
8. väljendab rahulolu heade suhete taastamise üle Hiina ja Taiwani vahel, nõudes samal ajal tungivalt, et Hiina jätkaks pühendunud ja konstruktiivset dialoogi Taiwaniga ning tagaks Taiwani aktiivse osaluse Maailma Terviseorganisatsioonis ja nn ASEAN + 3 kohtumistel (ASEANi riikide ning Hiina, Jaapani ja Lõuna-Korea koostööfoorum); julgustab Hiinat võimaldama Hongkongis valimisi üldise valimisõiguse alusel;
9. tunneb muret Hiina kasvava sõjalise eelarve pärast; toetab Hiina vastu kehtestatud relvaembargo jätkamist; märgib ära Hiina väga aktiivse tegevuse seoses energiavarustuse kindluse ja loodusvaradega, näiteks Aafrikas, ning märgib sellega seoses tunnustavalt komisjoni teatist „Euroopa Liit, Aafrika ja Hiina: teel kolmepoolse arutelu ja koostöö poole”; on veendunud, et EL vajab energiavaldkonnas tulemusele orienteeritud ühist välispoliitikat ning sellekohast tõhusat dialoogi Hiinaga; tervitab komisjoni ettepanekut panna alus Euroopa Liidu, Hiina ja Aafrika vahelisele kolmepoolsele arutelule ja koostööle, mille eesmärgiks edendada rahu ja julgeolekut ning saavutada aastatuhande arengueesmärgid Aafrikas;
10. on veendunud, et ELi ja Hiina vastastikune sõltuvus suureneb ning ELi ja Hiina vaheliste suhete keerukus ja tähtsus eeldab suuremat kooskõlastatust liikmesriikide vahel ja

komisjoniga; seetõttu tervitab ELi-Hiina viimast tippkohtumist ning selle tulemusena 2008. aasta aprillis algatatud kõrgetasemelist dialoogi kaubavahetuse mehhanismi üle; tuletab Hiinale meelde, et tal tuleb täita rahvusvahelistest lepingutest tulenevad kohustused, näiteks autori- ja tööõiguse valdkonnas; ootab huviga tõhusat ja tulemusele orienteeritud dialoogi Hiinaga ülemaailmsete probleemide üle; avaldab kahetsust, et Hiina ametivõimud on otsustanud Euroopa Liidu ja Hiina 11. tippkohtumise edasi lükata; rõhutab, et pikaajalisi kaubandussidemeid ELi ja Hiina vahel tuleks toetada, ning loodab, et suhete tähtsust arvestades määratakse peatselt kindlaks ELi ja Hiina tippkohtumise uus aeg; kutsub Hiinat üles etendama konstruktiivset rolli piirkondlikus koostöös; toetab strateegilist partnerlust ELi ja Hiina vahel; tervitab sellega seoses käimasolevaid läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu üle, kuid on siiski seisukohal, et läbirääkimiste lõpptulemuses ei tohiks jätta arvestamata inimõiguste olukorda Hiinas; nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks ELi ja Hiina vahelise partnerlus- ja koostöölepingu alaste läbirääkimiste läbipaistvust.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	1.12.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 23 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Christopher Beazley, Angelika Beer, Bastiaan Belder, Monika Beňová, André Brie, Marco Cappato, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Richard Howitt, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Flaviu Călin Rus, István Szent-Iványi, Charles Tannock
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikienė, Tunne Kelam

11.12.2008

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga
(2008/2171(INI))

Arvamuse koostaja: Johan Van Hecke

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt, et Hiina on eelkõige linnaelanikele kasu toonud ulatuslike majandusreformide abil 350 miljonit Hiina kodanikku äärmisest vaesusest välja aidanud; on mures arvuka vaesuses elava maaelanikkonna pärast, kes ei ole majanduskasvust veel kasu saanud, ja kutsub Hiinat üles jätkama oma jõupingutusi, et saavutada aastatuhande arengueesmärgid oma elanikkonna enam puudustkannatavate liikmete hüvanguks; rõhutab, et ÜRO liikmena on Hiina kohustunud aastatuhande arengueesmärke toetama ja peaks samuti toetama nende saavutamise püüdlusi arengumaades;
2. usub, et praegune avatud kaubandussüsteem võiks ergutada võimalusel mõlemale poolele kasulikku majandustegevust Hiina ja arengumaade vahel ning võiks luua enneolematu võimaluse majanduskasvuks ja arengumaade maailmamajandusse integreerimiseks, tingimusel et kaubanduspoliitika on kooskõlas arengueesmärkidega ja et majanduskasvu tulemusena vaesus väheneb;
3. tunneb muret, et kui pikaajalist kindlust ei pakuta, võib majandusbuum Hiinas olla lühiajaline; seepärast julgustab Hiinat tugevdama oma regulatiivset finantsraamistikku kooskõlas areneva rahvusvahelise praktikaga;
4. tuletab meelde, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmena on Hiina kinnitanud, et austab töötajate põhiõigusi; kutsub sellega seoses ELi üles julgustama Hiinat parandama töötajate õigusi, sh ühinemisvabadust, ning lõpetama laste ja sunniviisilise töö;

5. kutsub Hiina ametivõime üles täitma oma enne 2008. aasta olümpiamänge antud lubadused inim- ja vähemuste õiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete osas ning on endiselt sügavalt mures tiibetlaste ja teiste vähemuste jätkuva represseerimise pärast Hiinas ning sõnavabaduse jätkuva piiramise pärast Hiina meediakanalites ja poliitikas; kutsub komisjoni üles läbirääkimistel Hiinaga uuendatud partnerlus- ja koostöölepingu üle nõudma inimõiguste klausli tugevdamist; kutsub nõukogu ja komisjoni üles dialoogis Hiinaga neid küsimusi käsitlema;
6. palub suuremat sidusust ühelt poolt inimõiguste ning teiselt poolt kaubandussuhete ja turvalisuse vahel ning nõuab tungivalt, et EL jälgiks, et tema kaubandussuhete parandamisel Hiinaga oleksid tingimuseks inimõigustealased reformid;
7. rõhutab, et ELi ja Hiina vaheliste majandus- ja kaubandussuhete raames on oluline edendada ettevõtete sotsiaalset vastutust, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) väljakuulutatud põhiõiguste austamist ning majanduslikult, sotsiaalselt ja ökoloogiliselt säästvat arengut; palub, et komisjon jälgiks nende põhimõtete rakendamist ja et ta pööraks erilist tähelepanu ametiühingute iseseisvust ja laste tööd käsitlevatele ILO lepingutele;
8. olles küll täiesti teadlik Hiina vajadusest arenguteed jätkata, taunib ökoloogilise ja keskkonnaplaneerimise piirkondliku ja kohaliku rakendamise puudumist Hiinas, mis on toonud kaasa väga suured õhu-, vee- ja pinnasereostuse probleemid, mis on peamiseks ohuks tööstusliku ja põllumajandusliku tegevuse jätkusuutlikkusele ning ohuks elanikkonna tervisele; kutsub Hiina valitsust üles astuma konkreetseid samme keskkonnaõiguse tõhusaks rakendamiseks nii Hiinas kui arengumaades; tuletab meelde Hiina ja ELi vahelist 2005. aasta ühisdeklaratsiooni kliimamuutuste kohta, millega loodi kliimamuutuste alane partnerlus, ning vajadust kiirendada selle rakendamist; rõhutab asjaolu, et arengumaades teostatavate Hiina projektide madalad keskkonnastandardid võivad tõsiselt kahjustada piirkondi, mis kõige tõenäolisemalt kannatavad tulevikus kliimamuutuste mõju all, samuti võib see põhjustada elatusallikate kokkukuivamist; kutsub komisjoni seetõttu üles kolmepoolses arutelus Aafrika ja Hiinaga käsitlema Hiina tegevuse keskkonnamõju Aafrikas;
9. tervitab komisjoni teatist „EL, Aafrika ja Hiina: teel kolmepoolse arutelu ja koostöö poole”; rõhutab, et parlament on arvamusel, et prioriteetsed projektid peaksid keskenduma ka tervishoiule ja haridusele;
10. tervitab Hiina investeeringuid Aafrikas ja Ladina-Ameerikas, kuid on väga mures selle pärast, et üldse ei viidata olemasolevatele välisinvesteeringute sotsiaalsetele, keskkonna- ja inimõiguste alastele standarditele, mille on viimastel kümnenditel välja töötanud rahvusvahelised krediitiasutused, ÜRO allasutused ja abi andvad valitsused; kutsub komisjoni üles arenguid hoolikalt jälgima tagamaks, et selline tegevus, nagu ka Euroopa tegevus, ei too arengumaade kohaliku elanikkonna jaoks kaasa finants-, keskkonnamoju või sotsiaalset kahju, arvestades, et Hiina tarbekaupade import on vähendanud kohaliku tootmist ja kaotanud töökohti Aafrikas; rõhutab loodusressursside kui arengu võtmeteguri läbipaistva haldamise tähtsust, ja kutsub seepärast ELi üles kaasama Hiinat ja Hiina äriühinguid aktiivselt mäetööstuse läbipaistvuse algatuse (EITI) toetamisse, arvestades, et teatavad Hiina lepingud loodusressursside kasutamiseks pole piisavalt läbipaistvad;

seetõttu kutsub komisjoni üles algatama selles osas kiiresti dialoogi ELi–Hiina–Aafrika triloogi kaudu ja looma võrdsete osapooltega partnerluse eesmärgiga tugevdada Aafrika enda vastutust ja käsitleda ühiseid probleeme;

11. rõhutab, et ÜRO Julgeolekunõukogu liikmena on Hiina kohustatud edendama rahu, julgeolekut ja inimõigusi; on seisukohal, et Hiina võiks rohkem kasutada oma mõju mitme riigi olulise kaubandus- ja investeeringupartnerina rahu, julgeoleku ja inimõiguste edendamiseks;
12. rõhutab Hiina kui globaalse majandusjõu ja ÜRO Julgeolekunõukogu alalise liikme vastutust; seepärast tervitab Hiina rolli mitmes Aafrika mandri rahvusvahelises rahuvalvemissioonis, kuid tunneb muret Hiina relvatarnete pärast arengumaadesse, mille sihiks on olnud ebaseaduslik või destabiliseeriv kasutamine;
13. kutsub komisjoni üles vaatama läbi Hiina staatust tüüpilise ülemeremaade arenguabi saajana ja oma koostööprogrammi vastavalt kohandama;
14. kutsub Hiina valitsust, arvestades Hiina SKPd, suurendama järk-järgult ametlikku arenguabi Aafrika riikidele, eriti infrastruktuuri, põllumajanduse ja tervishoiu sektoris; usub, et ELi ja Hiina vaheline võimalik koostöölastamine Aafrika riikide abistamisel hoiaks ära projektide kattumise ja tooks kaasa ressursside otstarbekama kasutamise; soovib Hiinal olla läbipaistvam Aafrika riikidele võlakergenduse ja laenude andmisel.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	8.12.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 18 –: 5 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Alessandro Battilocchio, Josep Borrell Fontelles, Danutë Budreikaitë, Marie-Arlette Carlotti, Nirj Deva, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Glenys Kinnock, Maria Martens, Gay Mitchell, Horst Posdorf, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Johan Van Hecke
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Csaba Óry, Tobias Pflüger, Renate Weber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Emanuel Jardim Fernandes, Francesco Ferrari, Zita Gurmai, Emilio Menéndez del Valle, Ramona Nicole Mănescu, Justas Vincas Paleckis, Leopold Józef Rutowicz

3.12.2008

MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga
(2008/2171(INI))

Arvamuse koostaja: Jorgo Chatzimarkakis

ETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on seisukohal, et Hiina kui ülemaailmse arengu üks edasiviivaid jõude peaks etendama täit osa maailma majandusliku korra püsiva ja tasakaalustatud arengu tagamisel;
2. märgib, et Hiina majanduses tuleks jooksevkonto tasakaalustamiseks soodustada tulu õiglasemat jaotamist ja suuremat eratarbimist; rõhutab omavaluuta tõhusa kallinemise vajadust, mis võimaldaks nõrgendada inflatsioonisurvet ja samas vähendada maksebilansi defitsiiti;
3. kiidab heaks Hiina keskkonnaalase tegevuse 2008. aasta olümpiamängude ettevalmistamisel; kutsub Hiina valitsust üles Kyoto protokolli järgset kokkulepet käsitleva Kopenhaageni konverentsi õnnestumisele aktiivselt kaasa aitama ja stimuleerima oma finantssektorit tegema ettevalmistusi rahvusvahelise heitkogustega kauplemise süsteemiga liitumiseks;
4. märgib, et aastatel 1995–2007 kohaldati Hiina suhtes 53 dumpinguvastast sanktsiooni, mis moodustab 20% trahvitollide kogusummast, mida EL kehtestas kõlvatu konkurentsi eest, mis väljendus eelkõige riigiettevõtetele subsidiumide maksmises;
5. tunneb muret, et Hiina ei võta otsustavaid meetmeid intellektuaalomandi õiguste rikkumisega võitlemiseks, ning peab seda Euroopa Liidu ja Hiina vaheliste kaubandussuhete edasise arengu võimalikuks takistuseks;
6. väljendab muret töötingimuste ja töötajate õiguste pärast Hiinas; kutsub komisjoni üles osutama oma ametlikes ja mitteametlikes suhetes Hiinaga süstemaatiliselt vajadusele

järgida Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhistandardeid;

7. usub, et ulatuslikud, likviidsed, avatud, läbipaistvad ja hästi reguleeritud finantsturud suudavad edendada majanduskasvu, on seisukohal, et Hiina väärtpaberi-, pangandus- ja kindlustussektor on mahajäänud, ning ergutab Hiinat täielikult osalema finantsturgude regulatiiv- ja järelevalveraamistiku parandamist käsitlevas globaalses arutelus;
8. rõhutab ELi ja Hiina ülemaailmsetele standarditele vastava regulatiivse ja järelevalve alase koostöö ja lähenemise tähtsust;
9. nõuab Hiina-välist päritolu finantsteenustele paremat turulepääsu ning Hiina finantseeritavatesse rahaasutustesse tehtavate omakapitali investeeringute omandiõiguse piirangute kaotamist kooskõlas kohustustega, mille Hiina on WTO ees võtnud eelkõige pangandus- ja kindlustussektori osas;
10. tervitab rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (International Financial Reporting Standards – IFRS) ülevõtmist Hiina õigusse; julgustab Hiinat jätkama IFRSi kehtestamist samaaegselt nende rakendamise tagamisega; nõuab, et komisjon jälgiks hoolikalt IFRSi kehtestamist ja rakendamist Hiinas;
11. rõhutab, et oluline on Hiina kaasamine koostöösse Rahvusvahelise Valuutafondiga, et töötada välja globaalne toimimisjuhend riiklike investeerimisfondide jaoks, mis aitaks tõenäoliselt kaasa suuremale läbipaistvusele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	2.12.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 25 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mariela Velichkova Baeva, Paolo Bartolozzi, Zsolt László Becsey, Sebastian Valentin Bodu, Sharon Bowles, Udo Bullmann, David Casa, Manuel António dos Santos, Christian Ehler, Jonathan Evans, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Louis Grech, Othmar Karas, Wolf Klinz, Astrid Lulling, Gay Mitchell, Sirpa Pietikäinen, John Purvis, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Sahra Wagenknecht
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Harald Ettl

15.12.2008

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga
(2008/2171(INI))

Arvamuse koostaja: Romana Jordan Cizelj

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et Hiina kasvav nõudmine energia ja toorme järele ning suurenenud kasvuhoonegaaside heide on ülimalt tõsine probleem arengu- ja keskkonnanäesmärkide ning energiavarustuse kindluse seisukohalt kogu maailmas; rõhutab, et saastekvootidega kauplemise süsteem tuleb kasutusele võtta kogu maailmas;
2. rõhutab Hiina globaalset vastutust tagada oma majanduskasv keskkonnasäästlikul viisil; rõhutab, et Hiina positiivne lähenemisviis on 2012. aasta järgse kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe alaste läbirääkimiste edukuse jaoks määrava tähtsusega; juhib tähelepanu süsiniku lekke ohule, kui ei võeta piisavalt meetmeid, eriti Euroopa Liidu tööstusharude jaoks, mis on juba asunud õiguslikult siduvaid eesmarke täitma; nõuab, et koos Hiina (ja teiste peamiste kaubanduspartneritega) töötataks välja WTO nõuetele vastavad nn piirikohandusmeetmed, võttes õiglasel ja jätkusuutlikul viisil arvesse olemasolevaid erinevusi, eesmärgiga need sobiva aja jooksul kõrvaldada;
3. kutsub üles tõhusamale koostööle ELi ja Hiina vahel, et edendada vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia siiret, eelkõige energiatõhusust ja taastuvate energiaallikate kasutamist; rõhutab, kui oluline on arendada ja rakendada Hiinas süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist, arvestades kivisöe olulist rolli Hiina majanduses; palub, et komisjon uuriks võimalusi toetada heade tavade vahetamist Hiinaga säästva arengu valdkonnas;
4. nõuab koostöö tõhustamist Hiina ning Euroopa piirkondade ja linnade vahel kliimasõbraliku tehnika valdkonnas;

5. kutsub komisjoni üles tagama kõigi olemasolevate Hiinaga sõlmitud teadusuuringute ja arendustegevuse alaste lepingute tõhus toimimine, et edendada koostööd teadus- ja arendustegevuse valdkonnas; soovib suunata ELi ja Hiina ühiseid jõupingutusi teadus- ja arendustegevuse valdkonnas strateegilisemalt ning asjakohasemalt, pidades silmas tehnoloogilisi läbimurdeid, sotsiaalseid vajadusi, kiireloomulisi keskkonnaküsimusi ning majanduse edasist arengut; palub kokkuleppeosalistel hõlbustada tehnoloogia- ja tehniliste erialateadmiste siiret, soodustades teadlaste ning õppejõudude osalemist vahetusprogrammides;
6. nõuab koostöö tõhustamist Euroopa ja Hiina ülikoolide vahel ning teadlaste, uurijate ja üliõpilaste liikuvuse suurendamist ELi ja Hiina vahel;
7. toetab ELi-Hiina koostöö jätkuvat edendamist kosmoseteaduse, rakenduste ja tehnoloogia alal; juhib nõukogu ja komisjoni tähelepanu asjaolule, et nii Hiina kui ka EL on saanud kasulikke kogemusi viis aastat kestnud tihedast koostööst satelliitnavigatsiooni valdkonnas, mille keskmes on Galileo programm; usub siiski, et käes on aeg ametliku koostöö kohandamiseks Euroopa GNSSi rakendusetapi käivitamise ja Hiina COMPASSi süsteemi valmimisega kaasnenud muutustega; peab eelnevat arvestades oluliseks, et edasiste suhete arendamisel võetaks arvesse COMPASSi ja Galileo programmi samaaegset toimimist, eelkõige nende vastastikuse ühildumise tagamiseks kogu maailma kasutajate huvides;
8. kiidab heaks kõrgetasemelise majandus- ja kaubandusdialoogi mehhanismi ametliku algatamise 2008. aasta aprillis; loodab, et see aitab kaasa ELi ja Hiina vaheliste kaubandussuhete tõhusamale laiendamisele, samuti majandustegevuse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva reguleeriva raamistiku kehtestamisele;
9. palub, et komisjon teeks veel rohkem ja tihedamat koostööd Euroopa standardiorganisatsioonidega, mis Hiinas edukalt tegutsevad, et tagada standardimise ning vastavushindamiste eeskirjade ja hindamiste järjepidevus;
10. palub, et komisjon tagaks tarbijaohutuse huvides selliste toodete ja teenuste vastavuse kõigile Euroopa standarditele, mida kavatakse ELi eksportida; nõuab komisjonilt ülevaadet olemasolevatest (õigusnormide või standarditega seotud) lünkadest; nõuab, et komisjon ja nõukogu tagaksid kõigi WTO ning ELi sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete lisamise ELi-Hiina partnerlus- ja koostöölepingu vastavatele peatükkidele, ja soovib, et teda alati teavitatakse, kui sellest käsitusest kõrvale kaldutakse;
11. nõuab, et nõukogu ja komisjon hindaksid ELi ja Hiina vahel kehtivaid ekspordipiiranguid seoses ekspordipiirangute kahekordse rakendamisega kõrgtehnoloogiliste toodete ja teenuste suhtes; nõuab, et komisjon võrdleks kõnealuseid ELi-Hiina piiranguid Hiina ja tema teiste peamiste kaubanduspartnerite vahel kehtivate piirangutega;
12. kutsub Hiinat ja ELi üles kõrvaldama tõkkeid, mis takistavad Euroopa ettevõtete Hiinasse investeerimise võimalusi ja puhtaimate tehnoloogiate siiret; märgib, et intellektuaalomandi õiguste kaitse on Euroopa ettevõtete jaoks peamine mureküsimus; ettevõtted hoiduvad Hiinas uue intellektuaalomandi arendamisest, sest selle siire välisriikidesse on raskendatud; märgib, et energiaprojektidega seotud riigihanked Hiinas välistavad sageli välisriikide ettevõtete investeringud või raskendavad neid;

13. palub komisjoni hinnata võimalikult kiiresti finants- ja majanduskriisi mõju Euroopa asjaomastele tööstus- ja teenustesektoritele, mis täidavad otsustavat osa ELi ja Hiina vaheliste ekspordi- ja impordisuhete määratlemisel; palub, et selle hinnangu tulemused esitataks parlamendile niipea, kui suundumus on selgesti tuvastatav;
14. nõuab komisjonilt täielikku ülevaadet – sektorite kaupa – muutustest, mis on toimunud Euroopa tööstus- ja teenustesektoris alates Hiina liitumisest WTOga ja liitumise tagajärjel; nõuab, et ülevaade sisaldaks selles osas, mis puudutab ELi, hinnangut vastavate muutuste kohta tarnijate turustusahelates kogu Aasias alates Hiina liitumisest WTOga;
15. kutsub komisjoni üles liikmesriikidega koostööd tegema, et Hiinasse investeerivaid ELi ettevõtteid, eriti VKEsid, rohkem toetada ja motiveerida; kiidab heaks asjaolu, et Hiinas on loodud Euroopa VKE keskus Euroopa ettevõtete juurdepääsu hõlbustamiseks Hiina turule ja nende konkurentsivõime suurendamiseks sellel turul; kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa äriühinguid üles tagama, et nad peaksid Hiinas tegutsedes kinni rahvusvahelistest tööstandarditest ning tervisekaitse- ja ohutusnõuetest;
16. kutsub Hiinat üles edendama koostööd Hiina ülikoolide ja ELi VKEde vahel, suurendades VKEde innovatsioonitegevust Hiinas, luues sellega rohkem töökohti ning suurendades kaubavahetust ja majandustoodangut; kutsub Hiinat üles edendama ka mõlema poole koostööd kliimasõbraliku tehnika täiustamiseks ja selle ulatuslikumaks kasutamiseks, et minimeerida Hiinas tegutsevate ELi VKEde põhjustatud kasvuhoonegaaside heidet;
17. kutsub ühtlasi Hiinat üles vastu võtma ja rakendama rahvusvahelisi standardeid; märgib, et see tagaks Hiinast ELi eksporditavate kaupade vastavuse asjakohastele kvaliteedi- ja ohutusstandarditele ning Hiinasse investeerivate ELi ettevõtete puhul õiglase turulepääsu minimaalsete bürokraatlike takistustega ning standardite raamistiku suurema läbipaistvuse;
18. kutsub Euroopa Liitu ja Hiinat üles tegema koostööd standardite väljatöötamisel autode, veoautode, raskesõidukite, lennunduse ning laevanduse valdkonnas, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja muuta kõnealune tehnika kliimasõbralikumaks;
19. kutsub Hiinat üles toetama majanduslikult säästvat, keskkonnasõbralikku ja sotsiaalselt õiglast arengut; usub, et kõik olemasolevad dialoogid ELi ja Hiina vahel pakuvad suurepäraseid võimalusi keskenduda sellistele väljakutsetele;
20. kutsub Hiinat üles rakendama ametiühinguvabadust, mis on sätestatud Hiina põhiseaduses;
21. nõuab WTO dumpingu- ja subsideerimisvastaste nõuete rangemat järgimist; tunneb muret, et Euroopa Liit on pidanud Hiinale kehtestama arvukalt dumpinguvastaseid sanktsioone;
22. nõuab, et EL ja Hiina teeksid koostööd kemikaalide registreerimise, hindamise ja autoriseerimise (REACH) valdkonnas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.12.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 28 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Attard-Montalto, Jan Březina, Jorgo Chatzimarkakis, Dragoş Florin David, Den Dover, Nicole Fontaine, Adam Gierak, Norbert Glante, Fiona Hall, Reino Paasilinna, Vladimír Remek, Teresa Riera Madurell, Britta Thomsen, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Etelka Barsi-Pataky, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Neena Gill, Vladimir Urutchev, Lambert van Nistelrooij
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Louis Grech, Aurelio Juri, Sepp Kusstatscher, Eva Lichtenberger, Rosa Miguélez Ramos, María Sornosa Martínez

3.12.2008

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga
(2008/2171(INI))

Arvamuse koostaja: Christopher Heaton-Harris

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

WTO

1. nõuab täiendavat dialoogi, et võimaldada Hiinal käsitleda ELi tööstusele muret tekitavaid lahtiseid valdkondi, nagu intellektuaalomandi õiguste jõustamine, läbipaistvus- ning keskkonna-, sotsiaal- ja tervishoiustandardid;
2. kutsub Hiinat üles ühinema WTO riigihankeid käsitleva kokkuleppega ja avama laiaulatuslikud infrastruktuuriprojektid investeringutele ja kauplemisele;
3. julgustab Hiinat lihtsustama Euroopa toodete Hiina turgudele importimist ja lisaks püüdlema kaubandusbilansi puudujäägi suurema tasakaalu poole, edendades samal ajal läbipaistvat kaubanduskeskkonda, millest saavad võrdselt kasu nii Hiina kui Euroopa ettevõtted;
4. nõuab tungivalt, et Hiina võtaks edasisi meetmeid konkurentsivõimelisema turu saavutamiseks, tunnustab Hiina edusamme selles valdkonnas ja kutsub komisjoni üles toetama Hiinat konkurentsivõimelise turu saavutamiseks vajalike mehhanismide rakendamisel;

Intellektuaalomandi õigused

5. usub, et kuna Hiina muutub üha uuendusmeelsemaks, on intellektuaalomandi õiguste kaitsmine tema parimates huvides; usub siiski, et õigusnormid, millega nõutakse uuenduste registreerimist ainult Hiinas, piiravad suuresti äritegevust, takistavad Hiinal

uuendustest kasu saada ja vähendavad Hiinas toodetud (*Made in China*) tootemargi väärtust;

Tooteohutus

6. tunneb heameelt Hiina märkimisväärtete pingutuste üle tooteohutuse, sealhulgas mänguasjade ohutuse parandamise alal, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama koostööd Hiina Rahvavabariigi kvaliteedikontrolli- ja inspekteerimisasutusega (Chinese Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine – AQSIQ), et tagada tooteohutus laiemas ulatuses, erilise rõhuasetusega Hiina vähemarenenud piirkondades; kutsub Euroopa Liidu liikmesriike, institutsioone ja ettevõtteid üles pakkuma Hiina ettevõtetele ja asutustele suuremat Euroopa tasemel tehnilist abi, et suurendada investeerimist eriti väiketootjate toodete ohutusse, kvaliteeti ja kvaliteedikontrolli, mille puhul ohutus- ja kvaliteedikontroll näib olevat üks võimude peamisi probleeme;
7. tunneb heameelt komisjoni sellealaste pingutuste üle, mis on tehtud tänu uuele süsteemile, mille abil teatatakse kord kvartalis Hiina jõustamistegevusest, et saada eos jälile Rapexi Hiina süsteemis teatatud ohtlikele ainetele, suurendades seeläbi Euroopa tarbijate ohutust;
8. rõhutab tooteohutuse üldise valitsemise parandamisega tegelevate komisjoni, USA ja Hiina haldusorganite kolmepoolsete kontaktide tähtsust; selles osas oleks äärmiselt kasulik anda viivitamatult konkreetne kuju komisjoni ettepanekule luua toote- ja impordiohutuse ühine tööühm Atlandi-üleses majandusnõukogus;
9. palub komisjonil edendada ettevõtetevahelist koostööd, suurendada teadlikkust turulepääsu andmebaasi veebisaidist ja parandada vaidluste lahendamise mehhanisme;
10. ergutab Hiina-ELi kaubanduses osalemise suurendamiseks mõeldud programme, nagu juhtivtöötajate koolitamise programm; palub komisjonil suurendada tehnilist abi Hiinale tervishoiu- ja ohutuseeskirjade rakendamiseks ja tollikoostöö parandamiseks.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	2.12.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 30 –: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriela Crețu, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Christopher Heaton-Harris, Anna Hedh, Edit Herczog, Eija-Riitta Korhola, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Catiuscia Marini, Arlene McCarthy, Catherine Neris, Bill Newton Dunn, Zita Pleštinšká, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Eva-Britt Svensson, Marianne Thyssen, Jacques Toubon, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Emmanouil Angelakas, Brigitte Fouré, Joel Hasse Ferreira, Anja Weisgerber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Maddalena Calia

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.1.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 24 –: 2 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Kader Arif, Francisco Assis, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Syed Kamall, Alain Lipietz, Caroline Lucas, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ole Christensen, Dragoş Florin David, Guntars Krasts, Leopold Józef Rutowicz, Jürgen Schröder